

İQTİSADI İSLAHATLARIN
TƏHLİLİ VƏ KOMMUNİKASIYA
MƏRKƏZİ

April 2017

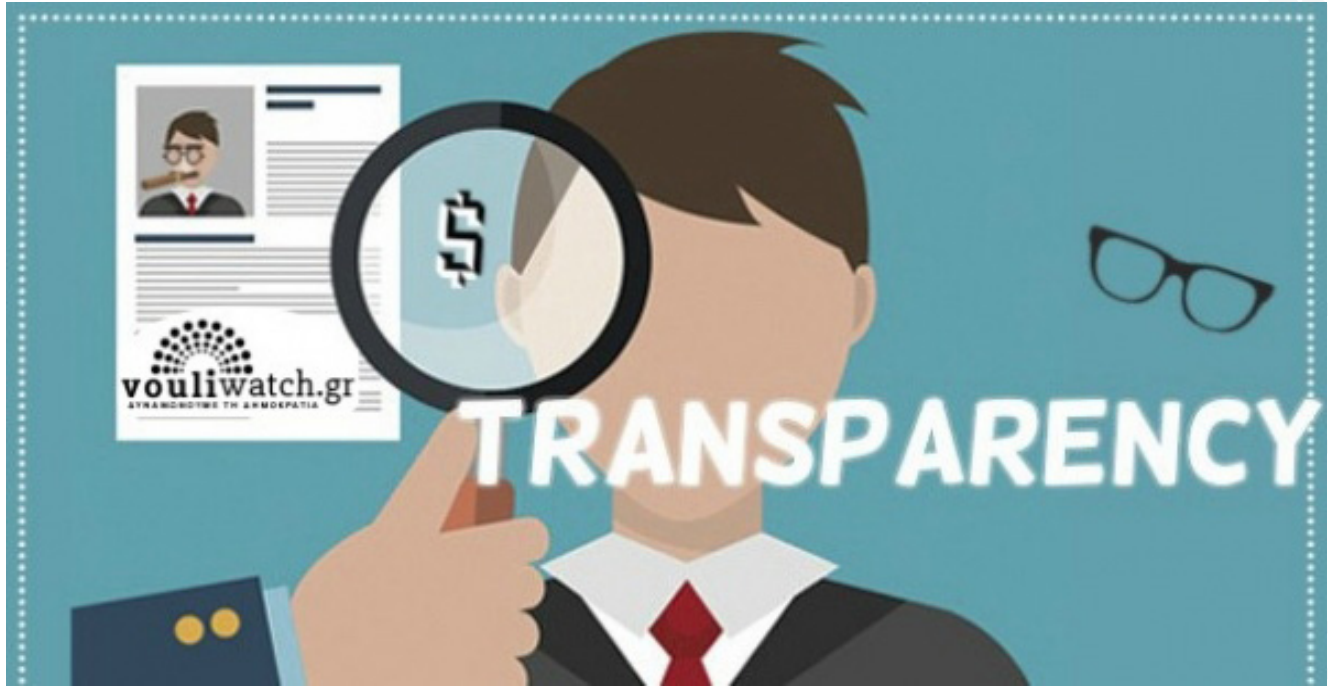
AZƏRBAYCAN İQTİSADI İSLAHATLAR İCMALI

Baş redaktor : Dr. Vüsal Musayev

İqtisad Elmləri Doktoru
London Universiteti

HASILAT SƏNAYESİNDƏ ŞƏFFAFLIĞIN VƏ HESABATLILIĞIN ARTIRILMASI İLƏ BAĞLI ƏLAVƏ TƏDBİRLƏR

Azərbaycan Respublikasında müasir dövlət idarəçiliyi sisteminin dayanıqlı fəaliyyəti və inkişafı üçün vacib amillər olan şəffaflığın və hesabatlılığın artırılmasına daim xüsusi diqqət yetirilir. Bu istiqamətdə mühüm nəticələrin əldə edilməsi ilə yanaşı, eyni zamanda, dövlət idarəçiliyində informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqinin genişləndirilməsi, informasiyanın əldə edilməsində daha geniş açıqlığın təmin edilməsi, ictimai iştirakçılığın artırılması və vətəndaş cəmiyyəti təsisatları ilə əməkdaşlığın gücləndirilməsi tədbirləri bu gün də davam etdirilməkdədir. Atılmış addımların davamı olaraq, bu istiqamətdə Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən 5 aprel 2017-ci il tarixli müvafiq Fərman imzalanmışdır.

Dövlət siyasətinin təkib hissəsi kimi, şəffaflığın və hesabatlılığın möhkəmləndirilməsi, bütövlükdə korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində həyata keçirilən davamlı strategiya çərçivəsində beynəlxalq aləmdə ümumən qəbul edilən prinsiplərə və ixtisaslaşmış beynəlxalq təşkilatlarla sıx əməkdaşlığa böyük önəm verilir.

Azərbaycan hasilat sənayesində şəffaflığı ən yüksək səviyyədə təşviq edərək, “Mədən Hasilatı üzrə Şəffaflıq Təşəbbüsü”nə qoşularaq, bu təşəbbüsdə tamhüquqlu üzv statusunu əldə etmiş ilk ölkə olmuş və bu sahədə hesabatları mütəmadi dərc etmişdir. Mədən sənayesində şəffaflığın təmin olunması və dövlət xidmətlərinin göstərilməsi sahələrində ölkəmizdə həyata keçirilən tədbirlər beynəlxalq müstəvidə yüksək qiymətləndirilmiş və Azərbaycan Birləşmiş Millətlər Təşkilatının “Dövlət Xidmətləri Mükafatı”na və “2009-cu il üzrə Mədən Hasilatı üzrə Şəffaflıq Təşəbbüsü Mükafatı”na layiq görülmüşdür.

Burada onu da qeyd etmək yerinə düşər ki, Azərbaycan bu və ya digər beynəlxalq təşəbbüslərə üzv olub-olmamasından asılı olmayaraq, hasilat sənayesində şəffaflıq və hesabatlılıq üzrə bütün beynəlxalq söyləri dəstəkləyir və beynəlxalq standartların tətbiqini davam etdirmək əzmindədir.

Bu məqsədlə, hasilat sənayesində beynəlxalq şəffaflıq və hesabatlılıq prinsiplərinə Azərbaycanın sadıqlıyının bir daha vurğulanması və təbii ehtiyatlardan əldə edilən maddi sərvətlərin ölkə vətəndaşlarının rifahı üçün idarə edilməsi tədbirlərinin davamı olaraq, Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən müvafiq Fərman imzalanmışdır.

Fərmana əsasən, Azərbaycan Respublikasında hasilat sənayesində şəffaflıq və hesabatlılıq standartlarının tətbiqinin aşağıda göstərilmiş beynəlxalq prinsiplər əsasında davam etdirilməsi qərara alınmışdır:

- təbii ehtiyatlardan əldə olunan gəlirlərin vətəndaşların rifahı və ölkənin milli maraqları naminə idarə olunması suveren dövlətlərin səlahiyyətlərinə aiddir;
- təbii ehtiyatlardan əldə olunan gəlirlərdən qənaətli istifadə yoxsulluğun azaldılmasına və davamlı iqtisadi inkişafa təkanverən mühüm vasitədir;
- dövlət orqanlarının fəaliyyətində, özəl sektorda və ictimai münasibətlərdə şəffaflıq və hesabatlılıq standartları təşviq edilməlidir;
- dövlət hasilat sənayesindən əldə olunan gəlirlərin idarə olunması ilə bağlı vətəndaşlar qarşısında hesabat verməlidir;
- şəffaflığın artırılmasına müvafiq müqavilə və qanunlara əməl etməklə nail olunmalıdır;
- hasilat sənayesində fəaliyyət göstərən dövlət və özəl şirkətlər tərəfindən şəffaflığın, o cümlədən dövlətin maliyyə idarəetməsinin və hesabatlılığın gücləndirilməsi təmin olunmalıdır;
- ölkənin maliyyə şəffaflıq standartları hasilat sənayesində fəaliyyət göstərən bütün şirkətlərə şamil edilməlidir;
- bu sahədə şəffaflığın tətbiqində dövlət orqanları, hasilat sənayesində fəaliyyət göstərən şirkətlər, beynəlxalq təşkilatlar, maliyyə qurumları, investorlar və qeyri-hökumət təşkilatları da daxil olmaqla, bütün maraqlı tərəflərin iştirakı təmin edilməlidir.

Eyni zamanda sözügedən Fərman çərçivəsində, Azərbaycan Respublikasının hasilat sənayesində şəffaflığın və hesabatlılığın təmin edilməsi məqsədilə, “Hasilat Sənayesində Şəffaflıq üzrə Komissiya”nın (bundan sonra – Komissiya) yaradılması və bu Komissiyaya Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun icraçı direktoru Şahmar Mövsumovun sədr təyin olunması alınmış qərarlar arasında öz əksini tapmışdır.

Bununla yanaşı Komissiyanın tərkibində Azərbaycan Respublikası energetika nazirinin müavini Natiq Abbasov, Azərbaycan Respublikası vergilər nazirinin müavini Sahib Ələkbərov, Azərbaycan Respublikası maliyyə nazirinin müavini Emin Hüseynov, Azərbaycan Respublikası iqtisadiyyat nazirinin müavini Sahil Babayev, Azərbaycan Respublikası ekologiya və təbii sərvətlər nazirinin müavini Rauf Hacıyev, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi sədrinin müavini Yusif Yusifov yer almaqdadır.

Komissiyanın cari fəaliyyətinin təşkili məqsədilə, Komissiyanın Katibliyinin yaradılması və Katiblik funksiyasının Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondu tərəfindən həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Sözügedən Fərmana əsasən, Komissiyaya verilən tapşırıqlar arasında aşağıdakı məqamlar öz əksini tapmışdır:

- Fərman çərçivəsində qeyd olunan müddəalar üzrə göstərilən beynəlxalq prinsiplərə riayət olunmasına nəzarətin həyata keçirilməsi;
- Azərbaycan Respublikasının hasilat sənayesində şəffaflığın təmin edilməsi məqsədilə, dövlət siyasətinin formalaşdırılmasında iştirak etməklə

bu sahədə dövlət orqanlarının və digər qurumların fəaliyyətinin əlaqələndirməsi;

- Azərbaycan Respublikasında təbii ehtiyatların istismarı ilə əlaqədar dövlətin bütün daxilolmaları və Azərbaycanın hasilat sənayesində fəaliyyət göstərən yerli və xarici şirkətlərin dövlətə ödənişləri barədə hesabatların beynəlxalq standartlara uyğun təqdim olunması formasının və müddətlərinin müəyyən edilməsi;
- hesabatların toplanması və yoxlanılması üçün müstəqil, ixtisaslaşmış audit şirkətinin seçilməsinin təmin edilməsi;
- toplanmış məlumatlar əsasında hesabat formasına uyğun olaraq ümumiləşdirilmiş hesabatın tərtib edilməsi və onun mütəmadi şəkildə ictimaiyyətə açıqlanmasının təmin edilməsi;
- hesabatlılığın təşkil olunmasının bütün mərhələlərində qeyri-hökumət təşkilatları, özəl sektor nümayəndələri və müstəqil ekspertlər ilə əməkdaşlığın həyata keçirilməsi;
- Azərbaycan Respublikasının hasilat sənayesində şəffaflığın təmin edilməsinə dair normativ hüquqi aktların təkmilləşdirilməsi ilə bağlı təkliflərin verilməsi.

Fərman çərçivəsində verilən tapşırıqlar arasında Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən Komissiyanın Əsasnaməsinin iki ay müddətində Azərbaycan Respublikası Prezidenti ilə razılaşdırmaqla təsdiq edilməsi, Nazirlər Kabineti və digər mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının altı ay müddətində bu Fərmana uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərin hazırlanması və Fərmandan irəli gələn digər məsələlərin həll edilməsi kimi məqamlar öz əksini tapmışdır.

www.iqtisadiislahat.org

www.ereforms.org

www.ecoreform.az

Bakı, Yasamal rayonu,
Landau küçəsi 16, AZ 1073

info@ereforms.org

(+994)12 5213318

/ iqtisadiislahat